T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/321
KARAR NO : 2025/525
KARAR TR : 22/09/2025

ÖZET: 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'a ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'na dayanılarak hazırlanan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. Ç.
Vekili : Av. M. M.
Davalı : Hakkari Valiliği
Vekili : Av. S. O.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Hakkari İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri Başkanlığı Ağız ve Diş Sağlığı Birimi denetim ekibince 30/05/2024 tarihinde müvekkilinin muayenehanesinde yapılan denetimde, *"muayenehanede 3 adet diş üniti bulunduğu, bir muayene odasında 2 adet diş üniti bulunduğu, hasta verilerinin elektronik ortama aktarılmadığı, acil setinde eksiklikler olduğu ve tabela yönetmeliğine uygun olmayan tabela bulunduğu"* hususlarının tespit edildiği gerekçesi ile, Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 7/6, 8/1-a, 8/1-c, 22/1, 25/2 maddelerine aykırılık tespit edildiğinden bahisle, 251.609 TL idari para cezası *uygulandığını* belirterek, Hakkari Valiliği İl Sağlık Müdürlüğünün 04/09/2024 tarih ve E-...252755992 sayılı işleminin iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Şemdinli Sulh Ceza Hâkimliği 09/10/2024 tarih ve D. İş No.2024/616 sayılı kararı** ile, Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre tesis edilen idari para cezasının idare mahkemesince değerlendirilmesi gerektiği gerekçesiyle, başvurunun görev nedeniyle reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda dilekçe ve ekleri incelendi.
GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:
Hakkari Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yapılan denetim neticesinde 24/09/2024 tarihli itiraz dilekçesi ile 04/09/2024 Tarih E-47054099-858-252755992 nolu tutanak ile itiraz eden hakkında idari yaptırım tutanağı düzenlendiği, başvuruya konu idari yaptırımın 31975 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluştan Hakkında Yönetmeliği uyarınca verildiği, dosyaya konu talebin Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin Ek 10/a, 8/1 -a, 8/l-c, 22/1, 7/6,25/2 maddelerine aykırılık nedeniyle İdari Para Cezasının iptaline ilişkin olduğu. Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliği

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden A4lu5Ag - smtcIGs - fBCo7OP - ScJh2A= ile erişebilirsin

hükümlerine göre verilen idari yaptırım kararlarına karşı idari yargı yoluna başvurulabileceği görev kurallannın kamu düzenine ilişkin olduğu. Hakimliğimizin görevli ve yetkili olmadığı, nitekim İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 7. İdari Dava Dairesinin 2024/1020 Esas 2024/1258 Karar, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 7. İdari Dava Dairesinin 2023/1212 Esas, 2023/3095 Karar, Erzurum Bölge İdare Mahkemesinin 3. İdari Dava dairesinin 2023/624 Esas, 2023/783 Karar, Erzurum Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 2023/613 Esas 2023/782 Karar sayılı ilamlarının da bu yönde olduğu anlaşıldığından başvurunun görev yönünden reddedilmesi gerektiği ..."

3. Davacı vekili, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Van 4. İdare Mahkemesi** 27/11/2024 **tarih ve E.2024/1613, K.2024/1584 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünün adli yargı mercilerinin görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, Erzurum Bölge İdare Mahkemesi 6. İdare Dava Dairesi 20/03/2025 tarih ve E.2025/287, K.2025/600 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; diş hekimi olarak çalışmakta olan davacının adresindeki muayenehanesinde 30.05.2024 tarihinde Hakkari İl Sağlık Müdürlüğü ekiplerince yapılan denetimde 06.10.2022 tarih ve 31975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olmayan hususların tespit edildiğinden bahisle 251.609,00-TL idari para cezası verilmesine ilişkin Hakkari Valiliği İl Sağlık Müdürlüğünün 04.09.2024 tarih ve E-...252755992 sayılı işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; dava konusu idari para cezası verilmesine ilişkin idari işlemin Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmelik hükümleri uyarınca tesis edildiği, anılan Yönetmeliğin dayanağı olan 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda, bu Kanun uyarınca verilen idari para cezalarına karşı itiraz ve dava yolu gösterilmediği anlaşılmakla, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun genel hükümleri gereğince, 3359 sayılı Kanun kapsamında verilen idari para cezası kararına karşı Sulh Ceza Hakimliğine başvurulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim benzer bir uyuşmazlığa ilişkin olarak Danıştay Onuncu Dairesi'nin 29.04.2021 tarih ve E:2019/12604, K:2021/2183 sayılı kararı da bu yöndedir...."

5. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Van 4. İdare Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un *"Diş tabipleri"* başlıklı 2. faslında yer alan 29. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 11/12/2010-6088/1 md.)

Diş tabibi, insan sağlığına ilişkin olarak, dişlerin, diş etlerinin ve bunlarla doğrudan bağlantılı olan ağız ve çene dokularının sağlığının korunması, hastalıklarının ve düzensizliklerinin teşhisi ve tedavisi ve rehabilite edilmesi ile ilgili her türlü *mesleki faaliyeti icra etmeye yetkilidir.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden A4lu5Ag - smtcIGs - fBCo7OP - ScJh2A= ile erişebilirsin

Diş tabipliğinin herhangi bir dalında münhasıran uzman olmak ve o unvanı ilan edebilmek için diş hekimliği fakültelerinden veya Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarından alınmış bir uzmanlık belgesine sahip olmak şarttır"

7. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun *"Yönetmelikler"* başlıklı 9. maddesi şöyledir:

" a) (Mülga: 11/10/2011-KHK-663/58 md.)
b) Hizmet ve ilaç alma, ilgili kurum ve kuruluşlara ait araç, gereç ve malzemelerin kiralanması, devri, gayrimenkullerin kiralanması; (...) tıbbi araç, gereç ve malzeme yönünden standardı ile tıbbi araç ve gereçlerin alımında teknik şartnamelerin hazırlanmasındaki kıstasların belirlenmesi; Maliye ve Gümrük, ilgili Bakanlıklar ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca müştereken,
c) Bütün kamu ve özel sağlık kuruluşlarının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sağlık kurum ve kuruluşlarını sınıflandırmaya ve sınıflarının değiştirilmesine, sağlık kuruluşlarının amaca uygun olarak teşkilatlanmalarına, sağlık hizmet zinciri oluşturulmasına, hizmet içi eğitim usul ve esasları ile sağlık kurum ve kuruluşlarının koordineli çalışma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili diğer hususlar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca, çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir."

8. 06/10/2022 tarih ve 31975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin (Yönetmelik) *"Dayanak"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Yönetmelik; 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun hükümlerine, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 9 uncu maddesinin (c) bendi ile ek 11 inci maddesine ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 355 inci maddesinin (a), (c), (e) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır."

9. Yönetmeliğin *"Sağlık kuruluşlarının fiziki standartları'* başlıklı 7. maddesinin altıncı fıkrası şöyledir:

"(6) Sağlık kuruluşlarında Ek-4'te yer alan asgarî tıbbî cihaz ve donanımın bulundurulması zorunludur."

10. Yönetmeliğin *"Muayenehane standardı"* başlıklı 8. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Muayenehane aşağıdaki şartları taşımak zorundadır:
a) En az on iki metrekare büyüklüğünde, hasta mahremiyetinin korunması ve uygun şartlarda muayenenin sağlanması için ses, görüntü ve gürültü açısından gerekli düzenlemelerin yapıldığı, asgari donanım ve lavabonun olduğu muayene odası bulunur. Muayene odasında en fazla bir adet diş üniti bulundurulabilir.
...
c) Her bir diş üniti ayrı muayene odasında bulunmak koşuluyla, diş hekimi başına en fazla iki diş üniti bulundurulabilir.
..."

11. Yönetmeliğin *"Hasta Kayıtları"* başlıklı 22. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) Sağlık kuruluşlarına başvuran hastalara ait veriler elektronik ortamda kaydedilir. Verilerin kaydedilmesi ve arşivlenmesi hususlarında Bakanlığın kayıt tescil sisteminde

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden A4lu5Ag - smtcIGs - fBCo7OP - ScJh2A= ile erişebilirsin

kayıtlı bir sağlık bilgi yönetim sistemi kullanılması zorunludur."

12. Yönetmeliğin *"Sağlık kuruluşlarının isimlendirilmesi"* başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) Sağlık kuruluşunun tabelasına, basılı evrakına ve elektronik ortam materyallerine faaliyet izin belgesinde yer alan mevcut isim ve unvanları veya tescil edilmiş isimlerinin dışındaki diğer isim ve unvanları ile çalışma belgesinde belirtilen uzmanlık dalları haricinde başka uzmanlık dalı yazılamaz."

13. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)
(1) Bu Kanunun;
a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,
b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,
uygulanır."

14. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlığını taşıyan 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;
a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,
b) İşyerinin kapatılması,
c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,
d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,
gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır."

15. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir;

"(1) İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir.
(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/09/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden A4lu5Ag - smtcIGs - fBCo7OP - ScJh2A= ile erişebilirsin

üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

19. Dava dosyasının incelenmesinden; diş hekimi olarak çalışmakta olan davacının, adresindeki muayenehanesinde 30/05/2024 tarihinde Hakkari İl Sağlık Müdürlüğü ekiplerince yapılan denetimde; bina ve hizmet birimi standardına uygun olmayan maddelerden **Yönetmeliğin** 8/1-a maddesi, 8/1-c maddesi gereğince, muayenehanede toplam 3 diş üniti bulunduğundan ve 1 muayene odasında 2 diş üniti bulunduğundan dolayı 10.000 TL, 22/1 maddesi gereğince, elektronik ortama hasta veri girişi yapılmadığından dolayı 50.000 TL, 7/6 maddesi gereğince acil setinde eksiklikler bulunduğundan dolayı 100.000 TL, 25/2 maddesi gereğince 1219 sayılı Kanun'un 44. maddesi gereğince 100 yeniden değerleme uygulanarak 1609 TL idari para cezası verilmesine, 25/2 maddesi için tabela standartlarına uygun olmayan tabelalar için 1219 sayılı Kanun'un 44. maddesi gereğince 100 yeniden değerleme uygulanarak 1609 TL idari para cezası verilmesine, toplamda 251.609 TL idari para cezası verilmesine ilişkin Hakkari Valiliği İl Sağlık Müdürlüğünün 04/09/2024 tarih ve E-...252755992 sayılı işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

20. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

21. Davacı hakkında uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden olduğu, Ağız ve Diş Sağlığı Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin dayanağı 1219 sayılı ve 3359 sayılı Kanun'larda idari yaptırımlara karşı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezası kararına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Şemdinli Sulh Ceza Hâkimliğinin 09/10/2024 tarih ve D. İş No.2024/616 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden A4lu5Ag - smtcIGs - fBCo7OP - ScJh2A= ile erişebilirsin

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Şemdinli Sulh Ceza Hâkimliğinin 09/10/2024 tarih ve D. İş No.2024/616 sayılı sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/09/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden A4lu5Ag - smtcIGs - fBCo7OP - ScJh2A= ile erişebilirsin